

Víte, že. . . Bezedný důl

O bezedném dolu se vyprávěla a dodnes vypráví řada nijak nepodložených historek. Jedna hovoří o tom, že se zde propadnul mlýn, jiná že se zde propadlo vojsko i s koňmi, jiná zase něco jiného. Snad je to tím, že tajemství vždycky lákalo a svádělo k různým dohadům. A přitom je pravda velice prostá. Je to pozůstatek původního, dávného stavu našeho okolí. Ne nadarmo se zpívá: „Tovačov, Tovačov, Tovačovský hatě ...“ Ano naše původní krajina to byly močály; plno močálů, které naši předkové postupně přeměnili z částí v rybníky, z částí v pastviny a později v orná pole jak je známe dnes. A byla to opravdu perná „klopota“ jak se po staročesku říkalo těžké práci, přeměnit neúrodná „blata“ v úrodnou půdu. Měli bychom si více vážit práce našich předků, kteří pro nás tolik vykonali. Tak ve Smlouvě z roku 1482 uzavřené mezi panem Ctiborem Tovačovským a kostelem olomouckým se hovoří o braní užitku z důvodu: „že sem o toho blata práci k osušování měl.“ (viz. Český archiv XVI., s. 241-243)

Mezi Lobodicemi, Polkovicemi, Klenovicemi, Oplocanami, Ivaní, Klopotovicemi a Tovačovem ležela tehdy pastvíska zvaná Blata. O tato blata byly časté spory nejen mezi vesnicemi, jejich držiteli, ale také mezi pány Tovačovskými a Olomouckou kapitulou, už roku 1370 rovnal spory sám markrabí moravský Jan, ale tyto spory neustávaly. V jednom takovém sporu z roku 1482 figurovali i lidé z Klopotovic, Tovačova, Oplocan a Výklek. (viz. Český archiv XVI., s. 246-252)

Ale vraťme se zpět k Bezednému dolu. Ještě v roce 1656 jsou v okolí Tovačova doloženy tyto rybníky:

Skašov – mezi mlýnem tovačovským a pivovarem ve Cvrčově,
Hradecký – mezi Tovačovem a Věrovany,
Pannin rybník – mezi Klopotovicemi, dvorem Vyklickým a polem Věrovan,
Vysoký rybník – u Věrovan proti lesu mezi pastvíska,
Plač nebo Zvolenov mezi Tovačovem a oborou,
Starý – mezi Vyklickým dvorem nad rybníkem Panniným a pod poli tovačovskými,
Kuchyňský – okolo tovačovského zámku.
Mimo to byly v okolí rybníky na odrost a rybníky potěrní.

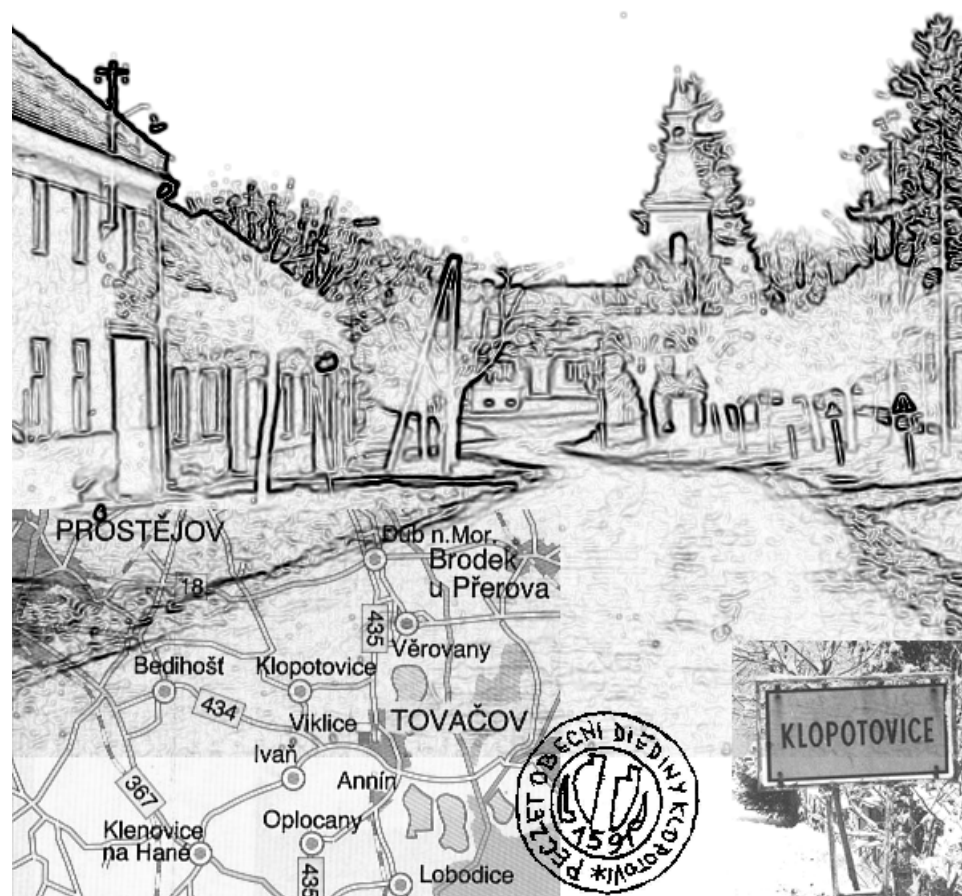
I tato skutečnost svědčí o tom, že tzv. Bezedný důl není nic jiného než pozůstatek toho jak vypadala krajina v našem okolí před nějakými pěti nebo šesti sty lety. Takovýchto „bezedných dolů“ nacházelo se v okolí Tovačova veliké množství, tehdy před 400 lety říkalo se jim „okna bezedná“ a najdeme o nich zmínky v mnoha sporech vrchnosti s poddanými vesnicemi a olomouckou kapitulou (viz. Český archiv XVI., s. 241-243, 246-252, XVII., s. 62-63, 64 atd.) Rybníky se začaly vypouštět a přeměňovat v pole v roce 1790.

Tak mě někdy mrzí snaha některých „napravovatelů“ přírody, kteří se za každou cenu snaží toto poslední „okno bezedné“ v našem širém okolí zavězt, zplanýrovat, odstranit. Spíše bychom toto měli opatrovat jako svědka dávných dob naší krajiny.

Vydává Obecní úřad v Klopotovicích dne 15. 11. 2001; redakční tým: Zdeněk Klobouk, Petr a Tomáš Indrákovi; čerpáno z Archivu tovačovského panství a materiálů Obecního úřadu v Klopotovicích.

Lopotník

Nezávislý občasník o dění v naší obci
Číslo 3 – 15. listopadu 2001

Předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2001
(výťah údajů týkajících se naší obce)

Počet obyvatel

obyvatelé celkem	v tom s pobytem		os. doč.	os. s krát.	obyvatelstvo	
	trvalým	dlouhodobým	přítomné	pobytem	muži	ženy
288	288	-	8	-	145	143

Obyvatelstvo podle věku

obce	obyvatelstvo celkem	v přibližném věku						
		0 - 14	15 - 59			60 +		
			muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Biskupice	248	44	79	77	156	21	27	48
Klopotovice	288	63	96	82	178	19	28	47
Ivaň	478	74	170	150	320	31	53	84

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

obyvatelstvo celkem	z toho							
	pracující						pracující v jiné obci ČR	
	muži		ženy		celkem			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
288	60	41,4	43	30,1	103	35,8	91	88,3

Obyvatelstvo podle národnosti

obyvatelstvo celkem	V tom národnost							
	česká	moravská	slezská	slovenská	německá	polská	romská	ostatní
288	238	37	-	9	-	-	-	4

Obyvatelstvo podle náboženského vyznání

obyvatelstvo celkem	v tom								nezjištěno
	bez vyznání		věřící celkem		v tom				
					církev Římsko-katolická	českobr. evangel.	církev čsl husitská	ostatní	
	abs.	%	abs.	%					
288	150	52,1	132	45,8	124	-	-	8	6

Domovní a bytový fond

domy úhrnem	v tom				byty celkem	v tom			
	trvale obydlené		neobydlené			trvale obydlené		neobydlené	
	z toho domy								
	celkem		abs.	%		abs.	%	abs.	%
89	77	76	12	13,5	100	88	88,0	12	12,0

Nyní se, ale ještě vrátíme k historii naší radnice. V původní podobě sloužila až do 60. let již minulého století, kdy byla přistavena zasedací místnost, dnes sloužící jako obecní knihovna.

Po uzavření školy, byla radnice propojena se školním kabinetem a třídou, čímž vznikl dnešní komplex místností. V posledních letech pak bylo zřízeno sociální zařízení, budova radnice byla zateplena a zavedeno plynové vytápění.

Tento pomník, který se dnes nachází v malém parku, stál před 2. světovou válkou na místě před radnicí.

V roce: 1731 byl pudmistrem Šebesta Prášil z č. 24, fojtem Jakub Parák z č. 9,
 1800 – pudmistrem Florián Prášil z č. 24, fojtem Jan Pospíšil z č. 9,
 1812 – pudmistrem Alois Parák z č. 7, fojtem Jan Plachý z č. 3,
 1816 – pudmistrem Alois Parák z č. 7, fojtem Václav Kovařík z č. 3,
 1831 – pudmistrem Jan Mézl z č. 4, fojtem Václav Kovařík z č. 3,
 1849 – pudmistrem František Dočkal z č. 26, - byl **poslední fojt**,
 1851 – pudmistrem Ondřej Mézl z č. 4,
 1859 – pudmistrem František Zapletal z č. 22,
 1864 – pudmistrem Vincenc Kovařík z č. 42, - byl **poslední pudmistr**,
 1874 – starosta Jan Mézl z č. 10, - byl **první starosta**,
 1877 – starosta Čeněk Gálíček z č. 23,
 1881 – starosta Martin Mézl z č. 4,
 1887 – starosta František Klobouk z č. 17.

O obecních zastupitelstvech po roce 1900 až po dnešní dobu si povíme někdy
 příště.

Už z roku 1591 pochází první známá pečeť naší obce, na této pečetě byl nápis:

PECZET OBECNI DIEDINY KLOPOTOVI

Je zajímavé, že ještě na smlouvě týkající se výměny pozemků na zřízení
 bažantnice uzavřené v roce 1807 mezi obcí Klopotovice a tovačovskou vrchností
 je ještě pečeť Klopotovic z roku 1591.

V letech 1881 – 1884 za starosty Martina Mézla byla v užívání obce již
 pečeť nová s vyobrazením sochy Jana Nepomuckého a nápisem:

OBEC KLOPOTOVICE

Ani toto pečetidlo se bohužel do dnešní doby nezachovalo.

Z Obecního zastupitelstva :

Dne 18. listopadu v zasedací místnosti OÚ proběhne vítání občánků a prvňáčků.
 Dne 7. prosince se uskuteční v zasedací místnosti OÚ beseda s duchodci.

Jak jste si již určitě všimli, byla dokončena rekonstrukce hřbitova a uvedeno do
 provozu veřejné osvětlení.

Rozjíždí se práce na další investiční akci Obecního úřadu. Jedná se o vnitřní
 úpravy klubovny a obecní knihovny, dále pak venkovní opravy omítky, chodníků
 a parkové úpravy v okolí Obecního úřadu.

Dělá se a buduje a na druhé straně naše dílo ihned někdo jiný ničí. V naší obci
 jsou někde pořezané, jinde zlomené mladé stromky a poničená čekárna na
 autobusové zastávce.

Jak jste si mohli přečíst v Prostějovském týdnu ze dne 31. října, dostane obec
 Klopotovice na rozšíření čistírný odpadních vod a na její intenzifikaci dotaci více
 než půl milionu korun z fondu životního prostředí. Práce by měly být započaty na
 jaře následujícího roku.

Od 1. ledna 2002 vstoupí v platnost nová Obecně závazná vyhláška obce. Mimo
 jiné bude pojednávat i o novém místním poplatku za odvoz komunálního
 odpadu.

Obecní úřad přechází od 1. ledna 2002 na podvojně účetnictví.

Vážení spoluobčané,

*Vzhledem k tomu, že další číslo občasníku vyjde až
 v příštím roce, dovoluujeme si už nyní, s předstihem,
 jménem obecního zastupitelstva, obecního úřadu
 a také jménem svým popřátí Vám všem radostné prožití
 svátků Vánočních a do nového roku hodně zdraví,
 úspěchů a životní pohody v rodině a mezi svými blízkými.*

autoři

Několik slov o tom, kdeže čerpáme na naše články o historii naší obce a okolí. Je
 to především Moravský zemský archiv v Brně, Archiv tovačovského panství, Kroniky obce
 Klopotovice, Archiv autora textu. Fotografie jsou z archivu Petra Indráka.

Autorský kolektiv děkuje všem našim občanům, kteří pomohli a v budoucnu
 budou chtít pomoci vytvářet a rozšiřovat archiv fotografií a textů o naší obci.

Protože v roce 2008 uplyne již 800 let od doby kdy byla o naší obci první
 písemná zmínka, máme zájem zmapovat její historii. Obracíme se proto s prosbou na
 všechny občany, kteří vlastní starší fotografie či některé písemnosti o jejich zapůjčení nebo
 možnost nahlédnutí. Je naší snahou zachovat historii této obce i pro naše potomky, aby i
 oni cítili hrdost na svou obec. Věříme, že se setkáme s pochopením. Předem děkujeme.

Radnice

Čas od času každý z nás jde něco vyřídit na Obecní úřad. Před pár lety jsme byli zvyklí říkat Místní národní výbor, přesto však hodně našich obyvatel této budově neřekne jinak než radnice.

Než byla postavena radnice scházeli se sousedé k úřednímu jednání v obecním šenku, kde také stával úřední stůl. Dokud u nás nebylo obecní hospody probíhalo veškeré úřední jednání v domě pudmistra, jinak řečeno rychtáře.

O stavbě radnice rozhodlo obecní zastupitelstvo v roce 1885 za starosty Martina Mězla, který bydlel v domě číslo 4. Na místě dnešní radnice stávala kolna na obecní kočár. Ta byla zbourána a postavena nová v bývalé školní zahradě, dnes na tomto místě stojí dům číslo 79. Stavba radnice byla pronajata Aloisu Lukavskému, staviteli z Prostějova v ceně 600 Zlatých.

Tady se přijímali usedlí za sousedy, tady se také rozhodovalo o veškerém dění v obci, tady se myslí na radnici.

Před rokem 1848 konaly se hromady obecní, které k poradám v obci potřebných byly zavedeny. K poradě měl právo přijít každý soused a sousedem se stal ten, který v obci grunt, čtvrtlán nebo chalupu měl a od sousedů byl přijat.

Kdo chtěl být za souseda přijatý, musel toto oznámit pudmistrovi, ten nechal svolat poradou sousedů, pak ho představený obce nebo fojt poučil, jak se má jako soused chovat, potom mu vlastní slib pudmistr předříkával což on po něm opakoval jako přísahu a ruku po čas tento pudmistrovi držel, přijímaný musel také mít dva ručitele, kteří jako svědci po čas přísahy u úředního stolu stáli. Poté podal ruku všem u úředního stolu, všem co v obecním úřadu byli a konečně všem sousedům, kteří všichni při přijímání za souseda se sundanými klobouky stáli a pak tedy do společnosti mezi sousedy usednout mohl.

Vlastní přijetí za souseda probíhalo asi takto: žadatel předstoupil k úřednímu stolu před sedící právo a oslovil je: „Přestopjo k tomuto úřednímu stolu před slavné úřad počestné obce a před počestno hromado s prosbó, abech bel přejaté meze počestné sósede této počestné obce a slebojo s pomocó boží všecke povinností kery od slavného úřadu jako i od počtívých a milých rukojemníko ode mě žádany bodó plnit a zachovávat.“ Žadatel byl při tom oblečen v dlouhém hanáckém plášti. Pudmistr (rychtář) na tuto přednesenou žádost odpověděl: „Páni sósedi! Představoje se náš mladé (nové) sósed k Vašemu oznání. Jak trófáte o něm? Hodí-le se za sóseda lebo ne? Dež beste na něho něco věděle tož nám to povězte!“

Když se nikdo nehlásil, pokračoval pudmistr: „Tož teda ho páni sósedi za sóseda přejímáte?“ Na to odpověděli sousedé sborem: „Přejímáme!“

Pak povstal pudmistr a všichni přítomní sousedé dosud sedící a promluvil: (jméno žadatele) s potěšením veslešeli sme tvojo žádost jakožto nastávajícího sóseda a meslíme, že nebodeš naše počestné obce dělat žádnó hanbo, ale bodeš ji ozdobo a že všecke povinností, kery od úřadu a těchto

počestných rukojemníko od tebe bodó žádany s boží pomocó taky zachovávat bodeš.“ Potom podáním ruky obecnímu právu a všem sousedům byl slavnostní obřad ukončen a nový soused dával přijatou.

Když se konala porada tak obvykle oznámil pudmistr co je nového ze správy z kanceláře na zámku. Žádný jiný než přijatí sousedi na poradě nesměl. Když se mělo něco na poradě projednávat, tak se zavolal „potazník“ – jeden ze starších sousedů, ten se dostavil před úřední stůl, vyslechl tu věc, která se měla projednávat a šel do „potazů“ (mezi sousedy), pak to co bylo ujednáno v „potazích“ (poradách) se pudmistrovi hlasitě oznámilo, aby toto sousedi slyšeli a když to oznámil obrátil se k sousedům říka: „jest to tak páni sousedi, jak jsme to oznámili“, což oni hlasitě potvrdili: „jest.“

Když, ale nebylo žádných potazů tak úřad sám jak se mu zdálo prospěšné tu věc vyřídil. Jinak se vždycky na hromady bubnovalo, potom se každý za hodinu dostaviti musel a když se nedostavil a byl doma, byl potrestán (před rokem 1848 dán do klády, po roce 1850 mu byla vyměřena peněžítá pokuta).

V roce 1852 bylo usneseno na výboru obce, aby „když přednosta obce obecní výbor k důležitému jednání svolá a některý „oud“ z výboru do uplynutí jedné hodiny k sezení by se nepřihlásil, aby takový 30 Zlatých stříbra k prospěchu obce trestán byl.“

V Klopotovicích bylo 14 sedláků, mezi kterými byl jeden hraběcí představený – ten se nazýval „fojt“, ten na robotu nejezdil, nýbrž jiným rozkazoval a k hrabatům na zámek chodil a v neděli vykazoval kdo a jakou robotu odbyl. Pudmistr – ten měl jen polovinu roboty.

O tom jací byli naši „sousedí“ furianti svědčí jedna příhoda z roku 1848. V tomto bouřlivém roce vypravil se sedlák Ondřej Mězl do Vídně a na zpáteční cestě stavl se v Brně. Bylo to v červnu a dověděl se tam, že moravský zemský sněm zrušil robotu. Přinesl sebou z Brna plakát na němž je namalována karikatura fojta jak posílá sedláka na robotu. U úst měl nápis: „Sakra, jed!“ Přibil plakát s ostatními sousedy v hospodě na zeď nad úřední stůl a vypravoval sousedům, že roboty je zrušena, že roboty pominou. Přišel starý fojt Kovářik a když mu s radostí sousedé vypravovali, že roboty pominou, odpověděl: „pomino, pomino až čert umře a peklo shoří!“

Ondřej Mězl, ale už od té doby na robotu nejel a ani přes upomínání neposlal. Ale o tom si povíme někdy až budeme vyprávět o robotě.

A nyní se pokusíme o rekonstrukci představitelů obce od nejstarších dob až do konce 19. století podle záznamů na listinách uchovaných v různých archivech.

V roce 1679 je doloženo, že pudmistrem byl Matěj Pospíšil z domu č. 10 a fojtem Tomáš Běloušek, v kterém domě bydlel se nám nepodařilo zjistit. V roce 1687 byl pudmistrem Jiří Tichý a fojtem Václav Niemczak. V roce 1693 byl pudmistrem Matěj Vančura, který bydlel v domě č. 2 a fojtem Jakub Slabý, kde bydlel nevíme.